

INFORMATIE VOOR DE PRESENTATOR

WERKEN OP VERPLAATSBARE ROLSTEIGERS

Rolsteigers worden in de installatie- en isolatie sector veelvuldig toegepast voor het uitvoeren van werkzaamheden op hoogte zowel binnen als buiten. Rolsteigers zijn veelal gemaakt van lichtgewicht aluminium frames, buizen en vloeren die snel en eenvoudig kunnen worden opgebouwd. Rolsteigers zijn voorzien van wielen waardoor deze eenvoudig kunnen worden verplaatst. Vaak blijkt dat een rolsteiger niet goed wordt opgebouwd waardoor deze een groot risico kan vormen voor de gebruikers of de omgeving. In deze toolbox wordt aangegeven wat de risico's zijn van een rolsteiger en hoe deze je veilig moet gebruiken.

RISICO'S

Risico's bij het werken op een rolsteiger zijn:

- Vallen van hoogte bij het opbouwen of als werkvloeren niet geheel zijn dichtgelegd.
- Geraakt worden door vallende voorwerpen van de steiger.
- Kantelen of bezwijken van de steiger door het onjuist opbouwen met te weinig schoren, opstellen op een onvoldoende stevige ondergrond of te zware belasting. Ook verplaatsen over oneffen of helend terrein kan de steiger doen kantelen.
- Aanrijden van de steiger door een passerend voertuig of werktuig.

OPBOUWEN VAN DE ROLSTEIGER

- Rolsteigers moeten volgens de montage instructie van de fabrikant worden opgebouwd. Deze instructie moet bij de rolsteiger aanwezig zijn; ook als de steiger wordt gehuurd via een verhuurbedrijf. Alleen voldoende deskundige personen mogen een rolsteiger opbouwen of afbreken. Het is de taak van de leidinggevende om vast te stellen of iemand beschikt over voldoende kennis en vaardigheden. Bij twijfel zorgen voor deskundig toezicht tijdens het opbouwen van de steiger. Onder voldoende deskundig wordt verstaan iemand die:

- Op de hoogte is van de risico's.
- Het montage- en demontageschema van de rolsteiger begrijpt.
- Bekend is met de wijze van opbouwen en afbreken van het betreffende fabriekaat en type rolsteiger.
- De juiste maatregelen kan nemen om het risico van vallen van hoogte en vallende voorwerpen kan toepassen.
- De veiligheidsmaatregelen kent bij veranderende weersomstandigheden zoals wind, regen, sneeuw, ijzel of onweer.
- De benodigde vaardigheden heeft om de kennis toe te passen.
- Indien de grond geroerd is of in de buurt van een ontgraving moet het dragende oppervlak van de wielen en de stabilisatoren worden vergroot, bijvoorbeeld met rijplaten, met planken van voldoende lengte (minimaal 2 maal de lengte van de steiger), breedte en sterkte of met stalen U-profielen.
- De meeste rolsteigers voor buiten gebruik mogen niet hoger worden opgebouwd dan 8 meter (niveau van de werkvloer). Voor gebruik binnen geldt veelal een maximale hoogte van 12 meter. Indien men toch hoger wil opbouwen dan moet de steiger zijn verankert bijvoorbeeld aan de gevel. Raadpleeg hiervoor dan de instructie van de fabrikant.

VERVOLG

WERKEN OP VERPLAATSBARE ROLSTEIGERS

- De ondergrond moet vlak zijn en voldoende draagkrachtig.
- Gebruik geen beschadigde steigeronderdelen; controleer de steiger onderdelen voor ieder gebruik.
- De werkvloer moet rondom zijn voorzien van een hekwerk bestaande uit een bovenleuning op tenminste 1 meter en een tussenleuning. Er mag maximaal 47 cm tussenruimte tussen de leuningen zitten. Rondom de werkvloer moet een kantplank met een minimale hoogte van 15 cm worden aangebracht.
- Het opbouwen en afbreken van een rolsteiger moet altijd met tenminste 2 personen gebeuren.
- Basisverbreeders of stabilisatoren worden gebruikt als de steiger hoger is dan 3 maal de breedte als de steiger buiten wordt gebruikt en bij binnengebruik als de steiger hoger is dan 4 maal de breedte. De stabilisatoren bij voorkeur op alle hoeken gebruiken; zeker als de steiger vrij in de ruimte staat.
- Borg altijd alle wielen voordat de steiger wordt betreden.
- Gooi niet met steigerdelen.
- Leg werkvloeren altijd helemaal dicht.
- Als er aanrijdgevaar is, bijvoorbeeld bij plaatsing van de rolsteiger langs de openbare weg, dan moeten er verkeersmaatregelen worden genomen bijvoorbeeld gehele of gedeeltelijke afsluiting van de weg. Zorg dan ook voor goede verlichting en plaats zonodig kegels of afzetlint om de werkplek af te zetten.
- Zorg ook voor goede verlichting op de steiger als er onder slechte lichtomstandigheden moet worden gewerkt.
- Als een rolsteiger wordt opgebouwd in de buurt van spanningvoerende bovenleidingen dan moet contact worden opgenomen met de leidingbeheerder om de spanning tijdens het werken op de steiger uit te schakelen.

GEbruik VAN DE ROLSTEIGER

- Houd de steigerdelen schoon.
- Ga niet op de schoren staan.
- Beklim de steiger aan de binnenzijde en maak gebruik van de vloerluiken in de werkvloeren.
- Sluit de luiken van de werkvloer als je boven bent gekomen.
- Een rolsteiger mag niet worden verplaatst als er nog iemand op de steiger staat. Verplaats de rolsteiger alleen over een redelijk vlakke vloer; verwijder alle materialen of gereedschappen voordat de steiger wordt verplaatst.
- Neem geen gereedschap of materiaal mee tijdens het naar boven of beneden klimmen. Vervoer dit met een hijstouw.
- Bij windkracht 6 (11 m/s) of meer moet het werken op buitensteigers worden gestopt.
- Op een steiger mag niet worden gewerkt vanaf een ladder, een trap of een andere verhoging.
- Laat na het werk de steiger op een openbaar terrein zodanig achter dat onbevoegden (kinderen) de steiger niet kunnen betreden. Zorg dat ze voldoende zijn afgeschermd bijvoorbeeld met schotten of bouwhekken.

INSPECTIE EN ONDERHOUD VAN DE ROLSTEIGER

De onderdelen van de rolsteiger moeten regelmatig maar ten minste eenmaal per jaar door een deskundige worden geïnspecteerd op eventuele beschadigingen. Daarnaast moeten de onderdelen voor ieder gebruik worden gecontroleerd op beschadigingen en veilig functioneren. Onderdelen die beschadigd zijn duidelijk markeren of apart houden zodat voorkomen wordt dat anderen deze toch gebruiken. Beschadigde onderdelen zo snel mogelijk afvoeren van de werkplek.

NADERE INFORMATIE

- Het blauwe boekje (4e druk).
  - Hoofdstuk 4.4: Werken op hoogte.
- Arbo informatieblad 21 – Rolsteigers (te vinden op www.sdu.nl).
- Arbocatalogus 'Veilig werken op hoogte' in de installatie en isolatiebranches te vinden op www.iimensenwerk.nl.
- Algemene informatie over veilig werken is te vinden op www.arboportaal.nl.

ARBOBESLUIT

- Artikel 3.16 Voorkomen valgevaar.
- Artikel 7.23b Specifieke bepalingen betreffende steigers.
- Artikel 7.34 Steigers.

TIPS VOOR HET HOUDEN VAN DEZE TOOLBOXMEETING

Het spreken voor een groep is niet eenvoudig. Sommigen gaat dit gemakkelijk af, maar anderen vinden dit bijzonder lastig. Hierbij geven wij enige tips voor het houden van deze toolboxmeeting.

VOORBEREIDING

- Bereid je altijd goed voor door de achtergrondinformatie voor de presentator die bij de toolboxmeeting hoort door te nemen. Lees zo mogelijk ook de informatie onder het kopje 'meer informatie'.
- Voorkom dat medewerkers te laat komen door duidelijk de aanvangstijd door te geven. Spreek mensen erop aan als ze te laat komen.
- Het onderwerp van de toolbox moet aansluiten bij de werkzaamheden die worden uitgevoerd.

TIJDSTIP EN TIJDSDUUR

- Het beste is om de toolboxmeetings te plannen op een tijdstip dat de medewerkers nog niet vermoeid zijn. Bijvoorbeeld aan het begin van de dag.
- Houdt de toolboxmeeting niet langer dan 15 minuten. Beter 2 toolboxmeetings van elk 15 minuten dan 1 lange toolboxmeeting van 45 minuten.

DE RUIMTE WAAR JE DE PRESENTATIE GEEFT

- Kies een ruimte die groot genoeg is en waar iedereen kan zitten.
- Zorg ervoor dat je geen verstoring hebt van lawaaiige werkzaamheden. Maak hierover zonodig afspraken met andere (onder)aanemers.
- Zet de stoelen zo neer dat je oogcontact kan hebben met alle medewerkers.

VERVOLG

WERKEN OP VERPLAATSBARE ROLSTEIGERS

DE MANIER VAN PRESENTEREN

- Lees de presentatie niet letterlijk voor. Maar vertel het zoveel mogelijk in je eigen woorden.
- Je kunt gebruik maken van de PowerPoint presentatie of de handout.
- Probeer de toolbox meeting wat interactief te maken door medewerkers eens wat vragen te stellen hoe zij bepaalde zaken in de praktijk ervaren.
- Blijf niet zitten, ga staan voor de groep en kijk de mensen aan.
- Vraag of de medewerkers de mobiele telefoons willen uitzetten.
- Vraag medewerkers niet te roken in de ruimte.

OPBOUW VAN DE TOOLBOXMEETING

Bouw je toolboxmeeting als volgt op:

- Reik direct de handout uit als je geen gebruik maakt van de PowerPoint presentatie. Gebruik je de PowerPoint presentatie, reik de handout dan uit aan het eind van de presentatie.
- Begin met een inleiding van maximaal 1 minuut, waarin je vertelt wat het hoofdonderwerp is en de verschillende onderdelen (problemen en tips).
- Geef tijdens de inleiding ook aan op welk moment de medewerkers vragen kunnen stellen: aan het eind of tijdens de toolboxmeeting.
- Houd je praatje waarin je in detail ingaat op de verschillende onderwerpen die zijn genoemd tijdens de inleiding. De 'achtergrondinformatie voor de presentator' is hierbij een leidraad, wil je meer vertellen dan kan dat natuurlijk.
- Geef een korte samenvatting aan het eind, waarin je aangeeft wat je hebt behandeld.
- Geef de gelegenheid aan de medewerkers om vragen te stellen. Heb je geen antwoord op de vragen? Geef dan aan wanneer je erop terugkomt, bijvoorbeeld bij de volgende toolboxmeeting. Noteer de vraag / vragen en win daarover informatie in. Je kunt hiervoor de preventiemedewerker of Arbo-functionaris raadplegen.
- Bedank de medewerkers voor hun aanwezigheid.
- Laat alle aanwezigen de presentielijst tekenen. Je weet dan welke medewerkers de presentatie niet hebben kunnen bijwonen, bijvoorbeeld omdat ze een vrije dag hebben. Eventueel kun je de presentatie voor deze medewerkers later herhalen.

